

Azərbaycanı parlaq zəfərə qovuşduran lider

Seçkilər hər bir xalqın gələcək taleyinə ciddi təsir göstərən həlledici siyasi proses kimi xarakterizə olunur. Bu taleyüklü anda müdrək seçim edən, güvəndikləri, etibar etdikləri siyasi qüvvəyə, yaxud liderə etimad göstərən xalqlar, ilk növbədə, mənsub olduqları dövlətlərin güclənməsinə, dünya arenasında layiqli yerini tutmasına etibarlı təminat yarırlar.

Dövlətə rəhbərlik missiyasını üzərində götürmüş liderin xarizmatik keyfiyyətləri, idarəçilik məharəti, pragmatizm, siyasi proseslərin inkişaf axarını düzgün müəyyənləşdirmək, ictimai rəyə təsir göstərmək, sosial sifarişə əsaslanan qərarlar qəbul etmək bacarığı, müasir dünya nizamının çağırışlarına adekvat daxili və xarici siyasət yürütməsi dayanıqlı milli inkişafı şərtləndirən vacib meyarlar sırasında yer alır. Bu prizmadan əminliklə demək olar ki, 2003-cü ilin prezident seçkilərində Heydər Əliyev siyasi kursuna etimad göstərən, Ümmümilli liderin ən layiqli siyasi davamçısına səs verən müdrək xalqımız Azərbaycan dövlətinin neinki davamlı uğurlarına, eyni zamanda, global problemlərinin həllinə zəmin yaratdı. Ölkə vətəndaşlarının 20 il əvvəlki tarixi seçimi obyektiv realılıqla şərtlənib, həlledici çoxluq uğurlu sabaha, təminatlı gələcəyə aparən, hər bir fərdin marağı və menafeyini, ümumən vətəndaş amilini önə çəkən siyasətin təntənəsinə səs verib.

Azərbaycanı bu müddətdə mövcudluq tarixinin ən güclü dövlətinə, habelə beynəlxalq miqyasda söz sahibinə çevirən, problemlərinin böyük əksəriyyətinin həllinə nail olan cənab İlham Əliyev seçkiqabağı platformasında irəliləşməyi "Əsl siyasət konkret real iş görməkdən ibarətdir" tezisini əməli fəaliyyəti ilə doğruladı. Sözlünün imzası qədər çəkisinin olduğuna beynəlxalq səviyyədə əminlik yaradan dövlətimizin başçısı hər bir mərhələ üçün hökumət qarşısında duran vəzifələri düzgün müəyyənləşdirib, onların çevik və işlək mexanizmlər əsasında icrasını təmin edib, sosial sifariş amilini fəaliyyətində əsas tutub, xalqa layiqli xidməti idarəçilik sisteminin əsas meyarına çevirib.

Vətəndaşlarla dövlət qurumları arasında münasibətlərin açıq, şəffaf, əlçatanlıq və məmnunluq meyarları əsasında qurulması, insanlarda razılıq və ya narahatlıq doğuran məsələlərin müəyyənləşdirilməsi məqsədilə çevik kommunikasiya mexanizmlərinin formalaşdırılması bu müddətdə aparılan islahatların ana xəttini təşkil edib. Dövlət idarəetmə sisteminin təkmilləşdirilməsi, modernləşmə prosesinin dərinləşdirilməsi və innovativ modellərin tətbiqi də bu sırada xüsusi qeyd oluna bilər. Ötən dövrün təhlili göstərir ki, Prezident İlham Əliyevin siyasətində insan amili hər zaman prioritet olub. Bu məqsədlə ölkənin məhkəmə-hüquq, ədliyyə, prokurorluq, daxili işlər orqanlarının fəaliyyətinin müasirləşdirilməsinə xidmət edən kompleks islahatlar həyata keçirilib. Kompleks siyasi, iqtisadi və hüquqi islahatlar çərçivəsində 2009 və 2016-cı illərdə keçirilmiş ümumxalq referendumları əsasında ölkə Konstitusiyasına edilmiş əlavə və dəyişikliklər ölkə rəhbərliyinin sistem xarakterli islahatların dərinləşdirilməsində, ictimai maraqların etibarlı müdafiəsində nə qədər maraqlı olduğunu aydın şəkildə göstərib. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin xalq qarşısında götürüldüyü öhdəlikləri vətənpərvər və qurucu lider əzmi ilə əməl etməsi, hər bir vədini əməli praktikada doğrultması bu və digər nailiyyətlərin əldə olunmasına, ölkəmizin strateji hədəflərinə çatmasında vacib rol oynayıb. "Mən bütün Azərbaycan xalqının, hər bir Azərbaycan vətəndaşının Prezidentiyəm. Mənim borcumdur ki, imkan daxilində hər bir vətəndaş inkişafa, yaxşılığa doğru irəliləyişi görsün və hiss ələsin" – bu fikirləri Azərbaycanın dövlət başçısının xalqına qəlbən bağlı lider olduğunu bir daha təsdiqləyib.

2016-cı il sentyabrın 26-da keçirilmiş referendumun nəticəsi kimi ölkədə Birinci vitse-prezident institutunun yaradılması, Heydər Əliyev Fondunun rəhbəri kimi uzun illər reallaşdırdığı mühüm sosial-humanitar, mədəni və digər layihələrlə cəmiyyətin rəğbətini qazanmış Mehriban xanım Əliyevanın 2017-ci ilin 21 fevralında bu vəzifəyə təyinatının əhəmiyyətini də xüsusi qeyd etmək lazımdır. Bu təyinat dövlət idarəçiliyinə yeni ruh və müasirlik gətirməklə, ümumilikdə, gənc, təcrübəli və intellektual səviyyəli novator kadrların ölkədə yürüdülməli islahatlarda iştirak imkanlarını genişləndirib, ictimai-siyasi münasibətlər sisteminin xarakterində əsaslı dəyişikliklərə yol açdı.

Qısaca demək kifayətdir ki, "ASAN XİDMƏT", "ASAN kommunal", "DOST" və s. kimi yeni idarəçilik modellərinin tətbiqində məqsəd vətəndaş məmnunluğunu təmin etmək, bürokratik amillərin aradan qaldırılmasına nail olmaq, idarəetməni çevik və səmərəli əsasda qurmaqdır. Mərkəzi və yerli icra hakimiyyəti strukturlarında şəffaflığa, hesabatlılığa, "Açıq cəmiyyət" quruculuğu prinsiplərinə əsaslanan çevik idarəetmə modelinin formalaşdırılması yeni mərhələdə kadr siyasətinin əsas qayəsində yer alır.

Dövlət idarəçiliyi üçün peşəkar kadr potensialının yaradılması, insan kapitalının inkişafı baxımından ötən 20 ildə elmin, təhsilin inkişafı da xüsusi diqqət mərkəzində olub. Vətəndaşa sərmayə qoyulması, onun fərdi keyfiyyətlərinin və qabiliyyətlərinin inkişafı, müasir texnologiyaları dərinləndirmiş menecerlər sinfinin formalaşdırılması, intellektin milli inkişafda prioritet amil kimi müəyyənləşdirilməsi Azərbaycanda həyata keçirilən dövlət siyasətinin əsasını təşkil edib. Ölkə rəhbərliyinin xaricdə kadr hazırlığına xüsusi diqqətlə yanaşması respublikada demokratik ölkələrin zəngin təcrübəsinə əsaslanan mükəmməl, çevik və mütərəqqi dövlət idarəçilik sistemi formalaşdırmağa niyyətdən irəliləyir. Dövlət başçısının hələ 19 oktyabr 2006-cı il tarixdə təsdiq etdiyi "Azərbaycan gənclərinin xarici ölkələrdə təhsil almasına dair Dövlət Proqramı"na əsasən, ötən dövrdə 5000-dən çox gənc xaricdə yüksək

təhsil alaraq Vətəna dönüb.

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2022-ci il 28 fevral tarixli Sərəncamı ilə təsdiq edilmiş "Gənclərin xarici ölkələrin nüfuzlu ali təhsil müəssisələrində təhsil almalarına dair 2022–2026-cı illər üçün Dövlət Proqramı"nın da məqsədi gənclərə xarici ölkələrin nüfuzlu ali təhsil müəssisələrində təhsil alma imkanları yaratmaqla, global çağırışlara cavab verəcək yeni texnologiyaları çevik mənimsəyən, praktiki bilik və bacarıqlara yiyələnən, müasir və gələcək əmək bazarının tələblərinə uyğun rəqabətqabiliyyətli, yüksək ixtisaslı peşəkar kadrların hazırlanmasını təmin etməkdir. Dövlət Proqramının icrası müddətində hər il 400 nəfərdən çox olmamaqla, ümumilikdə, 2000 nəfərədək Azərbaycan Respublikası vətəndaşının xaricdə nüfuzlu ali təhsil müəssisələrində ali təhsilin bakalavriat və magistratura səviyyələrində təhsil alması təmin ediləcəkdir.

Dövlət başçısı İlham Əliyev beynəlxalq hüququn, demək olar ki, formal xarakter daşdığı ədalətsiz dünyada qarşıya qoyulan hədəflərin reallaşdırılmasına, ayaqda durmağın, müstəqilliyi möhkəmləndirməyin, söz sahibi olmağın sadə formulunu müəyyən edib: iqtisadi və hərbi cəhətdən güclü olmaq, hücum diplomatiyası yürütmək, təhdidləri dəf etmək! Məhz bunun nəticəsində iqtisadi sahədə inqilabi uğurlara imza atan, dünyanın enerji təhlükəsizliyinə sanballı töhfələr verən Azərbaycan dünyada müstəqil siyasət yürütməyə nail olub, davamlı şəkildə artan iqtisadi-maliyyə resurslarımız ölkəmizə heç bir ölkədən asılı olmadan hədəflərinə çatmaq imkanı yaradıb.

Üzlaşdıyıq ədalətsiz münaqişənin həllini ilk gündən prioritet məsələ kimi müəyyənləşdirən dövlətimizin başçısı hələ 2003-cü il oktyabrın 31-də keçirilmiş andiçmə mərasimindəki çıxışı zamanı demişdi: "Azərbaycan heç vaxt bu vəziyyətlə, torpaqlarının işğal altında qalması ilə barışmayacaqdır. Hamı bilməlidir ki, sülh tərəfdarı olmağımıza baxmayaraq, müharibənin yenidən başlanmamasını və bu məsələnin sülh yolu ilə həllini istəməyimizə baxmayaraq, bizim səbrimiz də tükənməz deyildir. Azərbaycan öz doğma torpaqlarını, nəyin bahasına olursa-olsun, azad edəcəkdir".

Bu və digər məqsədlərin reallaşdırılması üçün Ulu öndərin müdrəliklə müəyyən etdiyi çoxşaxəli siyasi kursu davam etdirən, və yeni çalılarla zənginləşdirən Prezident İlham Əliyev məhİR strateq, sərkərdə olaraq xalqımızı həsrətində olduğu Zəfər sevincinə addım-addım yaxınlaşdırdı. Milli maraqları hər şeydən üstün tutması və ən çətin məqamlarda belə layiqli qərar qəbul etməsi, xalqın dəstəyinə söykənməsi Ali Baş Komandan İlham Əliyevə xalqımızın Qarabağ yarısını bərdəlik sağlamağa imkan verib.

Azərbaycan ötən 20 ildə özlaşdırdığı ədalətsiz münaqişənin beynəlxalq hüquq və milli maraqlarına uyğun həlli üçün iqtisadi cəhətdən güclənməyə, hərbi potensialını artırmağa, eyni zamanda, Ermənistanın təcavüzkarlıq siyasətinin ifşasına üstünlük verib. Bu strateji hədəflər dövlət müstəqilliyinin daxili və xarici təhdidlərdən qorunub saxlanılmasını, iqtisadiyyatın davamlı inkişafını, ölkəmizin beynəlxalq arenada tanınmasını praktiki məqsədlərə çevirib.

2003-cü ildən etibarən ölkədə sahibkarlığın inkişafına mane olan süni amillərin aradan qaldırılması, qeyri-neft sektorunun inkişaf etdirilməsi, yeni istehsal müəssisələrinin yaradılması, regional disbalansın aradan qaldırılması, əhəlinin sosial rifah halının yaxşılaşdırılması, infrastrukturunun yeniləndirilməsi istiqamətində həyata keçirilən islahatlar praktik nəticələrini verir. Yalnız onu demək kifayətdir ki, 2023-cü ilin dövlət büdcəsi xərclərinin ölkə tarixində ilk dəfə olaraq 33 milyard manatı keçməsi, valyuta ehtiyatlarımızın hazırda 67,5 milyard dolları ötməsi Azərbaycanın iqtisadi-siyasi müstəqilliyi üçün etibarlı "maliyyə yastığı" rolunu oynayıb.

Dünyadakı münaqişə ocaqlarının, iqtisadi tənəzzül proseslərinin neqativ təsirlərinə baxmayaraq, Azərbaycan iqtisadiyyatı dayanıqlı qoruyub saxlayıb, yürüdülməli iqtisadi siyasət ölkəmizin neftdən asılı olmayan, ixracönlümlü, dayanıqlı inkişaf strategiyasını təmin edib. Ötən illər həm də dünya siyasətinə təsir göstərən möhtəşəm layihələrin reallaşdırılması ilə səciyyəvi olub. Bakı-Tbilisi-Ceyhan əsas ixrac boru xəməli, Bakı-Tbilisi-Ərzurum qaz xəməri, Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu xətti, Cənub Qaz Dəhlizi, Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu və digər fundamental layihələr Azərbaycanı təkcə iqtisadi deyil, siyasi müstəqilliyini də şərtləndirib.

Azərbaycanın investor dövlətə çevrilməsi, Avropanın enerji təhlükəsizliyinə töhfələr verməsi, "yaşıl enerji"yə keçid strategiyasının uğurla reallaşdırılması ölkəmizin dünyada etibarlı tərəfdaş imicini formalaşdırmaqla yanaşı, onu beynəlxalq münasibətlərin vacib aktoruna çevirib. Bütün bu amillər İkinci Qarabağ müharibəsi zamanı rəsmi Bakını müəyyən ədalətsiz təzyiqlə və təhdid cəhdlərindən qoruyub. İqtisadi resursların dinamik artımı ölkəmizə, eyni zamanda, Cənubi Qafqazda beşinci nəsil texnika ilə təchiz olunmuş modern ordu yaratmağa imkan verib. Güclü ordu, güclü iqtisadiyyat amilləri, eləcə də sağlam düşüncəli, vətənpərvər, mübariz gəncliyin yetişdirilməsi xalqımızın Vətən müharibəsindəki Qələbəsini təmin edən əsas amillərdəndir.

Dövlətimizin başçısı İlham Əliyevin son 20 illik xarici siyasəti müstəqil və güclü dövlət modelinin praktik surətdə reallaşdırılmasına yönəlib. Rəsmi

Bakı sivil dünyanın geosiyasi konfigurasiyasını müəyyən edən aparıcı dövlətlər və beynəlxalq təşkilatlarla münasibətlərini yüksək dinamizmle inkişaf etdirmək xəttinə üstünlük verib. Sivil dünyanın qəbul etdiyi meyarlara cavab verən xarici siyasət yeridən respublikamız özünün Cənubi Qafqaz regionundakı əhəmiyyətli ərazi, strateji və geoiktisadi üstünlüklərindən maksimum faydalı şəkildə yararlanıb.

ABŞ-ın 28-ci prezidenti olmuş mütəfəkkir Tomas Vudro Vilsonun maraqlı bir deyimi var: "Dənizçinin cəsəreti fırtınada, əsgərin cəsəreti müharibədə, xalqın cəsəreti isə ağır sınaq günlərində bəlli olur". 2020-ci il sentyabrın 27-də Ali Baş Komandan İlham Əliyevin "İrəliləmə" əmri əsasında ayağa qalxan Azərbaycan xalqı son əsrlərdəki tarixinin ən parlaq səhifəsini yazdı. 44 günlük müharibə Azərbaycan xalqının nə qədər vətənpərvər, böyük xalq olduğunu, milli birliyini, həmrəyliyi bütün dünyaya sübuta yetirib.

Bununla belə, məğlubiyyətdən dərs almayan Ermənistan neinki 10 noyabr 2020-ci il tarixli üçtərəfli Bəyənətlə üzərinə götürüldüyü öhdəliklərə əməl etməyib, Qarabağda formalaşdırıldığı qanunsuz separatçı rejimi açıq himayə edib, hərbi-siyasi təcizatlarını genişləndirib, Qarabağın erməni sakinlərinin reinteqrasiyasına mane olub. Azərbaycanın İkinci Qarabağ müharibəsindən sonra yekun sülh sazişinin imzalanmasına, neq-liyyat-kommunikasiya əlaqələrinin bərpasına və regional əməkdaşlığa dair irəliləşmələri Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü tanıdığını rəsmən bəyan etməsinə rəğmən, regionda ikinci erməni dövləti yaratmaq iddiasından əl çəkməyib, ölkəmizin milli maraqlarını təhdid edib.

Mayın 28-də Laçında rayon ictimaiyyətinin nümayəndələri ilə görüşü zamanı Prezident İlham Əliyev xunta rejiminin rəhbərlərinə və onların himayədarı Ermənistan sərəncamlarına bir daha çaldıraraq: "Hər kəs yaxşı bilir ki, bu gün o bölgədə istənilən əməliyyatı keçirmək üçün hər bir imkanımız var. Ona görə "parlament" buraxılmaldır, özünü "prezident" adlandıran ünsür təslim olmalıdır, bütün "nazirlər", "deputatlar" və digərləri öz vəzifələrini artıq kenara qoymalıdır. Ancaq o təqdirdə onlara güzəşt oluna bilər. Ancaq o təqdirdə hər hansı bir amnistiyadan söhbət gedə bilər".

Rəsmi Bakının nümayiş etdirdiyi təmkinli və humanist yanaşma müqabilində Ermənistan rəhbərliyinin destruktiv addımlarını davam etdirərək 2023-cü ilin sentyabrında xunta rejiminə təbrik

məktubu ünvanlaması, "prezident seçkiləri" adlandırılan qanunsuz fəaliyyəti himayə etməsi, sonrakı günlərdə Xocavənddə törədilən mina terroru lokal antiterror əməliyyatlarını qaçılmaz və labüd prosesə çevirdi. Azərbaycanın Qarabağ iqtisadi rayonu ərazisində cəmi 24 saat davam edən antiterror tədbirləri nəticəsində tamamilə sarsılan separatçı rejimin təslim olması, qanunsuz erməni hərbi birləşmələrinin tərksilah prosesinə başlanılması rəsmi Bakının 30 ildən çox davam edən problemlə nöqtə qoyması oldu. Ermənistanın Azərbaycan ərazisində ikinci erməni dövləti yaratmaq, etnik separatçılıq yolu ilə yeni ərazilər ilhaq etmək, separatçılıqı dəstəkləmək niyyətləri puça çıxdı.

Sentyabrın 19-20-də Qarabağ iqtisadi rayonunda həyata keçirilən antiterror tədbirləri regionda sülh və əməkdaşlıq üçün yeni üfüqlər açdı. Azərbaycan ərazisində separatçılıq ocağının bərdəlikləyi təkə ölkəmizin yox, Cənubi Qafqazın həyatında yeni mərhələnin başlanmasını özümdə ehtiva edir.

Rəsmi Bakı ən yüksək səviyyədə bəyan edir ki, Azərbaycanla Ermənistan arasında beynəlxalq hüquq və qarşılıqlı hörmət, ərazi bütövlüyü, səhədlerin toxunulmazlığı əsasında münasibətlərin normalaşmasına hazırdır. Azərbaycanla sülh müqaviləsinin imzalanması, münasibətlərin normalaşması Ermənistanın Türkiyə ilə əlaqələrində də yeni mərhələ açmağa bilər. Bu halda, Ermənistan məktəbi xarici qüvvələrin əlində vasitə olmaqdan xilas ola, regionda Azərbaycan sayəsində yaranan yeni vəziyyətdən faydalanıb, dinamik inkişaf yoluna çıxsa bilər.

Ümumilikdə, Azərbaycan cəmiyyəti tarixin heç bir mərhələsində son illərdəki kimi sürətli dəyişikliklərə uğramayıb, insan amili belə aktual, öncül məsələ kimi gündəmə çıxmayıb. Prezident İlham Əliyev tarixin ən güclü və qüdrətli Azərbaycanını yaradıb, onun inkişafını davamlı, sarsılmaz edib. Bu möhtəşəm uğurlar fonunda onu da əminliklə deyə bilərik ki, onilliklər, hətta yüzilliklər sonra Azərbaycanın çağdaş tarixinin qələmə alınması, hadisələrin obyektiv dəyərləndirilməsi zamanı Prezident İlham Əliyevin Azərbaycana rəhbərliyi dövrü möhtəşəm salnamə kimi xüsusi tədqiq ediləcək, şərəfli tarix kimi öyrəniləcəkdir.

İsaxan VƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Dövlət İdarəçilik Akademiyası hüquq kafedrasının müdiri, professor